

Kartläggning över förstavårdsstudenters examensarbeten i Finland

En retrospektiv studie

Petra Aniche

Examensarbete
Förstavård 2015
2019

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Förstavård 2015
Identifikationsnummer:	6620
Författare:	Petra Aniche
Arbetets namn:	Kartläggning över förstavårdsstudenters examensarbeten i Finland - en retrospektiv studie
Handledare (Arcada):	Jonas Tana
Uppdragsgivare:	Arcada Patient Safety and Learning Center (APSLC)
<p>Sammandrag:</p> <p>Detta arbete är en kvantitativ, retrospektiv studie beställd av Arcada Patients Safety and Learning Centre (APSLC). Arbetet är en kartläggning av förstavårdsstudenters examensarbeten skrivna i Finland. Syftet med arbetet är att få en överblick över förstavårdsstudenters examensarbeten och mer specifikt kartlägger undersökningen skribenternas metodval och arbetenas fokus. Antalet sidor skrivna per skribent dokumenteras även. Med hjälp av undersökningen kan eventuella skillnader och trender mellan olika skolor och årtal uppdagas.</p> <p>Undersökningen är en kvantitativ, retrospektiv studie. I denna undersökning har samtliga sammandrag skrivna av finländska förstavårdsstudenter mellan åren 2007 och 2017 och som finns till påseende i databasen Theseus, lästs igenom, analyserats och kategoriserats. I Finland kan man studera till förstavårdare vid åtta yrkeshögskolor i Finland och i praktiken bestod samplet för studien av 596 sammandrag. Examensarbetena blev indelade i två huvudkategorier: <i>Utbildningsrelaterade arbeten</i> och <i>Arbeten som berör arbetet på fältet</i>. Examensarbetena blev även kategoriserade i följande underkategorier: <i>Kvalitativ, kvantitativ, kombination av kvalitativ och kvantitativ, produktutveckling, litteraturstudie, dataanalys, enkätundersökning, intervju</i> och <i>annat</i>. Antalet sidor skrivna per skribent och hur många arbeten skolorna producerar har även dokumenterats.</p> <p>Resultatet visar att fokus för arbetena med knapp marginal ligger på <i>Arbeten som berör arbetet på fältet</i>. Förstavårdsstudenterna använder sig oftast av någon form av kvantitativ metod (53,3 %), därefter någon form av kvalitativ metod (38,7 %) och mest sällan en kombination av dessa (7,7 %). Frekvensen av metodval för examensarbetena skrivna av förstavårdsstudenter i Finland är som följer: <i>Produktutveckling 51 %, enkätundersökning 21,1 %, intervjuer 10,6 %, dataanalys 8,6 %, litteraturstudie 7,2 %</i> och <i>annat 3,2 %</i>.</p> <p>Undersökningen visar även att antalet arbeten som produceras blir allt fler med åren, men medan antalet arbeten ökar sjunker antalet sidor skrivna per skribent. Studien visar att det finns tydliga skillnader skolor emellan gällande sidor skrivna per skribent. Yrkeshögskolan Arcada toppar denna statistik med ca 42 sidor skrivna per skribent jämförelsevis med Metropolian AMK där det endast skrivs ca 16 sidor per skribent.</p> <p>Resultatet från denna undersökning kan användas för att diskutera de skillnader som finns mellan skolor, och för en fortsatt undersökning discipliner emellan.</p>	
Nyckelord:	APSLC, förstavård, metodval, examensarbete
Sidantal:	26
Språk:	svenska
Datum för godkännande:	25.4.2019

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme: Förstavård 2015	
Identification number: 6620	
Author: Petra Aniche	
Title: Kartläggning över förstavårdsstudenters examensarbeten i Finland - en retrospektiv studie	
Supervisor (Arcada): Jonas Tana	
Commissioned by: Arcada Patient Safety and Learning Center (APSLC)	
<p>Abstract:</p> <p>This thesis is a retrospective study commissioned by the Arcada Patient Safety and Learning Center (APSLC) regarding which methods the emergency care students use when writing their theses. The purpose of the work is to find out which methods emergency care students in Finland use in the writing of their thesis work and find out if there are differences and trends between schools or years regarding method selection or number of writers and numbers of pages.</p> <p>All the abstracts that are on display on the database Theseus until 2017 were read, analysed and categorized into the following categories: <i>Education-related work and Work related to the field work, qualitative, quantitative, combination of qualitative and quantitative, product development, questionnaire, data analysis, literature study, interview and other</i>. The number of pages and writers per work was also registered.</p> <p>The result of the study shows that most theses with a narrow margin (53%) can be categorized as Work that affects the work in the field. Most (53,3%) of the work is written using a quantitative method, while 38,7% of the writers have used a qualitative method and 7,7% a combination of both. The frequency of method selection for the theses is as follows: Product development 51%, questionnaire survey 21,1%, interviews 10,6%, data analysis 8,6%, literature study 7,2% and other 3,2%.</p> <p>During the years 2007 and 2017, it has become more and more common for the number of students per thesis to increase and therefor the number of pages written per writer has decreased. Noticeable differences between schools can also be seen in the results. The University of Applied Sciences Arcada's students write the longest theses (about 42 pages per writer), while Metropolian AMK writes the shortest theses (about 16 pages per writer)</p> <p>The result can be used to even out the workload between students in different schools as well as be used in similar research between different disciplines.</p>	
Keywords:	APSLC, emergency care, method selection, thesis
Number of pages:	26
Language:	Swedish
Date of acceptance:	25.4.2019

OPINNÄYTE	
Arcada	
Koulutusohjelma:	Förstavård 2015
Tunnistenumero:	6620
Tekijä:	Petra Aniche
Työn nimi:	Kartläggning över förstavårdsstudenters examensarbeten i Finland - en retrospektiv studie
Työn ohjaaja (Arcada):	Jonas Tana
Toimeksiantaja:	Arcada Patient Safety and Learning Center (APSLC)
<p>Tiivistelmä:</p> <p>Tämä opinnäytetyö on Arcadan potilasturvallisuus- ja oppimiskeskuksen (APSLC) tilaama retrospektiivinen tutkimus siitä, mitkä menetelmät ensihoitopiskelijat käyttävät kirjoittaessaan opinnäytetöitään. Työn tarkoituksena on selvittää, mitä menetelmiä ensihoitoa opiskelevat oppilaat Suomessa käyttävät, ja selvittää, onko koulujen tai vuosien välillä eroja ja suuntauksia menetelmien valinnan tai kirjailijoiden lukumäärän ja sivujen lukumäärän suhteen.</p> <p>Kaikkien ensihoitajien kirjoittamat opinnäytetöiden tiivistelmät, jotka löytyivät Theseus tietokannassa 2007 ja 2017 välillä luettiin, analysoitiin ja luokiteltiin seuraaviin luokkiin: <i>Koulutukseen liittyvä työt ja kenttätööhön liittyvä työt, laadullinen, määrällinen, laadullisen ja määrällisen yhdistelmä, tuotekehitys, kyselylomake, tietojen analysointi, kirjallisuus katsastus, haastattelu ja muut</i>. Myös sivujen ja kirjoittajien määrä on otettu huomioon</p> <p>Tutkimuksen tulokset osoittavat, että useimmat (53%) opinnäytetyöt voidaan luokitella Kenttätööhön liittyviksi töiksi. Suurin osa (53,3%) töistä on kirjoitettu kvantitatiivisella menetelmällä, kun taas 38,7% kirjoittajista on käyttänyt kvalitatiivista menetelmää ja 7,7% molempia. Menetelmien valintataajuus on seuraava: Tuotekehitys 51%, kyselylomakekysely 21,1%, haastattelut 10,6%, data-analyysi 8,6%, kirjallisuuskatsastus 7,2% ja muut 3,2%.</p> <p>Vuosien 2007 ja 2017 aikana on yleistynyt, että opiskelijoiden määrä opinnäytetyötä kohti kasvaa ja sen vuoksi kirjoittajaa kohti kirjoitettujen sivujen määrä on vähentynyt. Myös koulujen välillä voidaan havaita huomattavia eroja. Ammattikorkeakolu Arcadan opiskelijat kirjoittavat pisimpiä opinnäytetöitä (noin 42 sivua kirjoittajaa kohti), kun taas Metropolian AMK kirjoittavat lyhyimmät opinnäytetyöt (noin 16 sivua kirjoittajaa kohti)</p> <p>Tuloksen avulla voidaan tasoittaa eri koulujen opiskelijoiden työmäärää. Tuloksia voidaan myös hyödyntää tutkimuksissa, joissa verrataan eri aloja.</p>	
Avainsanat:	APSLC, ensihoito, menetelmien valinta, opinnäytetyö
Sivumäärä:	26
Kieli:	ruotsi
Hyväksymispäivämäärä:	25.4.2019

INNEHÅLL

1. Inledning	7
2. Bakgrund och tidigare forskning	8
2.1 Bakgrund	8
2.2 Tidigare forskning.....	10
3. Teoretisk referensram	11
4. Syfte och frågeställning	12
4.1 Målet med arbetet.....	12
5. Metod och etik	13
5.1 Metod.....	13
5.2 Etik.....	14
6. Resultat	15
7. Diskussion	21
7.1 Resultat diskussion.....	21
7.2 Metoddiskussion.....	22
7.3 Reliabilitet och validitet.....	23
7.4 Fortsatt forskning och förslag för Arcadas framtid	23
8. Konklusioner	24
Litteraturförteckning	25

Figurer

Figur 1. Förekomst av kvalitativa, kvantitativa och en kombination av dessa metoder.

Figur 2. Metodval i procent.

Figur 3 Procentuell fördelning av Utbildningsrelaterade arbeten och Arbeten som berör arbetet på fältet.

Figur 4 Sidor och skribenter per arbete- årliga trender.

Figur 5. Sidor och skribenter per arbete- skillnader skolor emellan.

Figur 6 Antal arbeten uppladdade till Theseus per år.

Figur 7. Antal arbeten publicerade på Theseus per skola.

1. INLEDNING

För att bli utexaminerad från en yrkeshögskola i Finland bör man enligt lag skriva ett examenarbete (Statsrådet, 2014). Av de 240 studiepoängen som förstavårdarutbildningen består av på yrkeshögskolenivå, utgör examensarbetet 15 studiepoäng. Arbetet kan vara en del av ett större projekt eller stå som ett enskilt arbete, men skall ha anknytning till disciplinen som studenten blir utexaminerad från. Examensarbetet skall vara ett självständigt arbete, som påvisar studentens kompetens inom det valda ämnet. Den enskilda individens insats bör även komma fram i fall där arbetet är ett grupparbete. (Arcadas kommunikationsenhet, 2019)

Man kan producera flera olika typer av examensarbeten, som exempelvis konstnärliga arbeten, utredningsarbeten, praktiska arbeten eller produktutvecklingsarbeten. Gemensamt för alla examensarbeten är att en rapport över arbetet skall skrivas. Denna rapport skall innehålla följande komponenter: problemets relevans, anknytning till tidigare kunskap, frågeställning eller hypotes, metod, resultat samt diskussion. (Arcadas kommunikationsenhet, 2019)

Detta examensarbete är en kartläggning över förstavårdstudenters examensarbeten i Finland. Syftet med arbetet är att få en översikt över examensarbetenas karaktär, mer specifikt vilka metoder studenterna använder sig av i producerandet av sina arbeten. Var arbetenas fokus ligger kommer också undersökas och kategoriseras. Även antal studenter som skrivit ett arbete, sidantal och möjliga trender årtal eller skolor emellan kommer dokumenteras.

För denna kartläggning har abstrakten till samtliga examensarbeten skrivna av förstavårdsstudenter som finns till påseende i databasen Theseus till och med år 2017 lästs. Man kan studera till förstavårdare vid åtta yrkeshögskolor i Finland: Yrkeshögskolan Arcada, Kymenlaakson AMK, Metropolian AMK, Oulun seudun AMK, Saimaan AMK, Savonia AMK, TAMK och Turun AMK. Sammanlagt analyserades 596 abstrakt från tidigare nämnda skolor.

Huvudkategorierna i detta arbete för indelning av examensarbetena är *Utbildningsrelaterade arbeten* och *Arbeten som berör arbetet på fältet*. Utöver detta finns underkategorierna: *Kvalitativ, kvantitativ, kombination av kvalitativ och kvantitativ, produktutveckling, enkät, dataanalys, litteraturstudie, intervju* och *annat*. Ett arbete kan passa in i flera av underkategorierna, men endast en av huvudkategorierna.

Arcada Patient Safety and Learning Center (APSLC) är arbetets beställare. Arbetets teoretiska referensram består av Bertil Carlssons teori om vad vetenskaplig forskning är, Acadas examensstadga paragraf 12 samt den europeiska kommissionens referensram för kvalifikationer gällande vad vetenskaplig kompetens innebär på nivå 6.

Denna undersökning är av värde, eftersom en liknande undersökning inte gjorts tidigare inom akutvården. Informationen som fås av arbetet kan utnyttjas i framtida undersökningar vetenskaper emellan samt för att skapa en jämnare arbetsbörda elever och skolor emellan.

2. BAKGRUND OCH TIDIGARE FORSKNING

2.1 Bakgrund

För att förstå premissen av denna undersökning behövs förståelse för vad forskning och undersökningar är och vilka olika metoder man kan använda sig av i skapandet av dessa.

Jacobsen förklarar att undersökning och forskning handlar om att möta frågor och spekulationer med empiri (Jacobsen, 2007, p. 9). Skillnaden mellan att försöka få svar på frågor i vardagen och att undersöka eller forska kan kort beskrivas med systematik och öppenhet. (Jacobsen, 2007, pp. 9-14)

Man kan dela in forskningsmetoder i kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. Krasst kan man säga att skillnaden mellan dessa metoder är hur strukturerad informationsinsamlingen är. Den kvalitativa forskningsmetoden präglas av öppenhet, nyansrikedom, närhet och flexibilitet. Forskaren försöker undvika att styra informanternas svar så långt som möjligt. Detta medför att data som insamlas på detta sätt innehåller en detaljerad och omfattande mängd information. Det positiva med detta är att forskningsfrågan får ett detaljerat och noggrant svar. Det negativa är att forskningen kräver stora resurser, vilket leder till att samplet av informanter blir litet. Svaren man får kan också vara svåra att tolka, eftersom informanternas svar är så pass individuella. (Jacobsen, 2007, pp. 46-52)

Den kvalitativa forskningsmetoden passar ypperligt om forskaren inte har mycket kunskap om ämnet som ska undersökas från tidigare och om forskaren vill skapa förståelse för ett fenomen på basis av en mångfasetterad beskrivning (Jacobsen, 2007, pp. 56-58). Öppen intervju, observation och källstudie är exempel på kvalitativa datainsamlingsmetoder (Jacobsen, 2007, p. 92).

Den kvantitativa forskningsmetoden är mer strukturerad och sluten än den kvalitativa. Detta betyder att forskaren måste ha god kunskap om ämnet från tidigare så att frågor och fasta svarsalternativ är noggrant formulerade. Forskningsmetoden lämpar sig då man har ett stort antal respondenter och man vill beskriva frekvensen eller omfattningen av ett fenomen. Detta medför att data är enkel att analysera, men informationen blir ytlig. (Jacobsen, 2007, pp. 52-56) Olika typer av strukturerade enkäter är exempel på kvantitativa datainsamlingsmetoder. (Jacobsen, 2007, p. 199).

Cooper et al. anser ändå att det även finns utmaningar med att kombinera kvantitativa och kvalitativa metoder. Exempelvis kan resultaten bli påverkade ifall samma respondenter utnyttjas för att svara på kvantitativt samt kvalitativt formulerade frågor samtidigt. I andra fall kan resultaten som fås från de olika metodvalen även vara motstridiga. Då bör man lösa detta genom att samla in mer data, analysera den tidigare insamlade informationen på nytt eller så kan man acceptera de motstridiga resultaten och dokumentera behovet av ytterligare forskning gällande ämnet. (Cooper, et al., 2010)

2.2 Tidigare forskning

Inom akutvården har man oftare använt sig av kvantitativa forskningsmetoder (Cooper, et al.; 2009, McManamny, et al., 2015), men kvalitativa forskningsmetoder blir allt vanligare (Choo, et al., 2015). Tidigare har det inte gjorts en undersökning där man frågat sig hur stor procent av forskningen inom akutvård som är skrivna med en viss metod, utan man har istället debatterat om huruvida den ena typen av forskningsmetod är bättre än den andra. En kvalitativ metod kan öka förståelsen för akutvården och en kombination av kvantitativa och kvalitativa metoder kan skapa en bredare samt djupare förståelse för ämnet man forskar i (Cooper, et al., 2010). Både Jacobsen och Cooper et al. menar att ingen metod är bättre i sig, men lämpar sig olika väl för olika forskningsfrågor. (Jacobsen, 2007, pp. 13-14; Cooper, et al., 2009) Vill man exempelvis veta frekvensen av något är en kvantitativ metod effektivare medan en kvalitativ metod kan passa bättre ifall man vill få reda på hur någonting känns enligt informanterna. (Jacobsen, 2007, pp. 46–58)

Kvalitativa och kvantitativa metoder skall inte ses som varandras motsatser, utan mer som två ytterligheter på en skala (Jacobsen, 2007, pp. 47-48). Idealet är en kombination av de två olika metoderna. Man kan exempelvis göra en enkätundersökning med både slutna och öppna frågor. Ett annat sätt att kombinera metoderna är att ha delundersökningar med olika datainsamlingsätt. Exempelvis kan man ha en förundersökning där man använder sig av en kvalitativ metod, som till exempel en intervju för att sedan skapa en enkät. (Jacobsen, 2007, pp. 58-60) Att kombinera kvantitativa och kvalitativa metoder inom forskningen inom akutvård blir allt mer populärt, eftersom man insett dess förmåga att besvara på hälsovårdsrelaterade frågor i komplexa och varierande miljöer (McManamny, et al., 2015).

3. TEORETISK REFERENSRAM

Detta arbetes teoretiska referensram består av tre olika delar:

Carlssons teori om vad vetenskaplig forskning är (1984), den Europeiska kommissionens referensram för kvalifikationer gällande vad vetenskaplig kompetens innebär på nivå 6 (2005) samt Arcadas examensstadga paragraf 12 (2017).

Carlsson menar att forskning enligt den allmänna uppfattningen är något som leder till storartade upptäckter och som endast en viss typ av människor i vita rockar sysslar med. Denna uppfattning är ändå enligt Carlsson snäv samt missvisande. Carlsson beskriver forskning som något som sker inom de flesta samhällsområden. För att forskningen skall kunna kallas vetenskaplig bör forskaren i fråga granska den information han tillhandahåller på ett kritiskt sätt och systematiskt kontrollera informationen. Han sammanfattar kort och koncist att vetenskaplig forskning är problemlösning genom sökandet efter ny kunskap på ett kontrollerat samt systematiskt sätt. (Carlsson, 1984, pp. 9-12)

Nivå 6 av Eqf (European Qualifications framework) är nivån som ett Bachelorarbete vid Yrkeshögskolan Arcada ska uppnå. Eqf6 framhåller att studentens kunskaper gällande studieämnet skall vara avancerade och studenten skall ha en kritisk förståelse för teorier och principer gällande ämnet. Studentens färdigheter skall också vara på en avancerad nivå och påvisa att studenten klarar av att lösa komplexa och oförutsägbara problem inom ett specifikt område. Studenten skall även kunna arbeta självständigt och kunna ta ansvar för beslutsfattande i oväntade arbets- eller studiesituationer. Studenten skall också kunna leda komplexa tekniska samt professionella aktiviteter eller projekt. Studenten skall även kunna ta ansvar för professionell utveckling av individer och grupper. (European Commission, 2005)

Paragraf 12 i Arcadas examensstadga *Examens- och masterarbetet* framhåller att ett examensarbete ska vara ett självständigt arbete, men som ändå kan vara en del av ett större projekt. Arbetet skall vara gjort på ett vetenskapligt sätt och skall fördjupa skribentens förståelse inom det egna utbildningsområdet. Examensarbeten på Bachelor nivå omfattar 15 studiepoäng och i regel skrivs arbetena på antingen svenska eller engelska vid Yrkeshögskolan Arcada. (Yrkeshögskolan Arcada AB:s styrelse, 2017)

Dessa tre delar har valts, eftersom de ger en överblick över vad som förväntas av en student och dennes examensarbete vid Yrkeshögskolan Arcada. Arbetet skall utveckla skribentens kunskap inom det egna studieområdet, skrivas som ett självständigt arbete, uppnå en nivå som påvisar skribentens avancerade kunskaper i ämnet och undersökningarna gjorda i arbetet skall vara vetenskapligt gjorda m.a.o. systematiskt och kontrollerat utförda.

4. SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNING

Akutvård är ett vårdyrke med inslag av medicin, som vanligtvis använder sig av kvantitativa forskningsmetoder (Choo, et al., 2015; Cooper, et al., 2009; McManamny, et al., 2015) Syftet med detta arbete är att kartlägga vilken typs examensarbeten som förstavårdsstudenter i Finland skrivit samt vilka metoder de använt sig av i skrivandet av dessa. På basis av tidigare forskning är arbetets hypotes att fler kvantitativa arbeten skrivits än kvalitativa.

Arbetet strävar efter att svara på frågorna:

1. Vilka metoder föredrar Finlands förstavårdsstudenter att använda sig av i skrivandet av sina examensarbeten?
2. Var ligger arbetenas fokus, på utbildningen eller på arbetet på fältet?
3. Finns det skillnader skolor eller årtal emellan gällande metodval, sidantal eller antal skribenter per arbete?

4.1 Målet med arbetet

Detta arbete har skapats för att utveckla akutvården och skapa en preliminär förståelse för disciplinens examensarbeten. Målet är att få fram vilka metoder studenterna föredrar, var förstavårdsstudenters arbeten har sina fokus samt andra möjliga likheter och olikheter skolor och årtal emellan. En liknande undersökning har inte gjorts tidigare. Arbetet kan i framtiden utnyttjas för att jämföra vinklingar vetenskaper emellan och för att skapa en diskussion gällande möjliga förekommande trender.

5. METOD OCH ETIK

5.1 Metod

Grundtanken med arbetet var att fokusera på vilka teman som studenterna skrivit om i sina arbeten. Efter att en sampelstudie på 20 arbeten gjordes och upplägget diskuterades med arbetes handledare, bestämdes det att detta examensarbetets fokus istället skulle ligga på metoderna studenterna använt sig av. En ny sampelstudie gjordes, vilken visade sig vara mer läsbar och lättförståelig.

Detta arbete är en kvantitativ, retrospektiv kartläggning, vilket betyder att man tittat tillbaka på ett stort antal data. För att göra kartläggningen analyserades samtliga examensarbeten skrivna av förstavårdsstudenter under åren 2007–2017, vilka fanns till påseende i databasen Theseus.

Examensarbetena kategoriserades i två huvudkategorier gällande vinklingen av arbetena *Utbildningsrelaterade arbeten* samt *Arbeten som berör arbetet på fältet*. Utöver dessa två kategorier placerades även arbetena i kategorier enligt metodanvändning. Underkategorierna var *kvalitativ, litteraturstudie, intervju, kvantitativ, enkät, kombination av kvalitativ och kvantitativ metod* och *produktutveckling*. Det fanns även en underkategori *Annat* för arbeten som använt sig av en metod som inte passade in i en av de tidigare nämnda kategorierna eller om metodvalet inte framkom i arbetets sammanfattning. Kategorierna skapades på basis av observationer gjorda under sampelstudien.

Kategoriseringen av examensarbetena gjordes på basis av var tyngdpunkten för arbetet låg. Exempelvis kunde ett arbete beröra den kliniska vården av en bröstsmärtepatient och skribenterna kunde ha använt sig av litteratur i sin bakgrund och teoretiska referensram, men fokus låg på ett studiematerial som skribenterna skapat. I sådana fall har arbetet kategoriserats som ett utbildningsrelaterat arbete med produktutveckling som metod.

För att hitta information till delen *bakgrund och tidigare forskning* samt för den teoretiska referensramen söktes artiklar och böcker i Arcadas bibliotek med hjälp av bibliotekets personal. Personalen vid Arcadas bibliotek rekommenderade fem stycken böcker, var av tre har använts i skrivandet av detta arbete. Skribentens handledare gav även förslag på artiklar som kunde användas och två av dessa utnyttjades i arbetets bakgrunds kapitel. Artiklar och böcker söktes även via Pubmed och Google Scholar. Flera olika kombinationer av sökord testades, men kombinationen som gav flest användbara träffar var: *emergency care AND qualitative research*. Endast artiklar som var tillgängliga för skribenten utan extra kostnader har använts i detta arbete, vilket möjligen har minskat antalet användbara träffar. Antalet träffar på Google Scholar med tidigare nämnda sökord och restriktionen att texten skulle vara skriven efter 2008 gav 367 000 träffar. På PubMed gav samma sökning upphov till 1 129 träffar. Av uppenbara skäl lästes inte alla träffar igenom utan på basis av titlarna lästes ett tiotal artiklar igenom. Sedan valdes två artiklar att stöda boken, som hittats i Arcadas bibliotek. På basen av hur få artiklar som passade som källor för detta arbete kan man dra slutsatsen att detta är ett ämne det forskats lite i sedan tidigare.

5.2 Etik

Examenarbeten skrivna vid Yrkeshögskolan Arcada ska följa vissa etiska riktlinjer. Detta arbete följer Arcadas riktlinjer för god vetenskaplig praxis, som Forskningsetiska delegationen i Finland publicerade år 2012. Enligt dessa riktlinjer ska arbetena vara noggrant och ärligt undersökta, dokumenterade samt presenterade. Vid alla steg av forskningsprocessen ska öppenhet och ansvarsfull kommunikation synas.

Vid införskaffning, bearbetning samt sparande av data skall skribenterna beakta informanternas integritet och anonymitet. Man skall också se till att de möjliga informanterna är medvetna om att deltagandet är frivilligt samt att man kan avbryta undersökningen när som helst om man så vill. Skribenterna är också skyldiga att skydda respondenterna från skada, bl.a. genom att undvika känsliga teman. (Arcada, 2014)

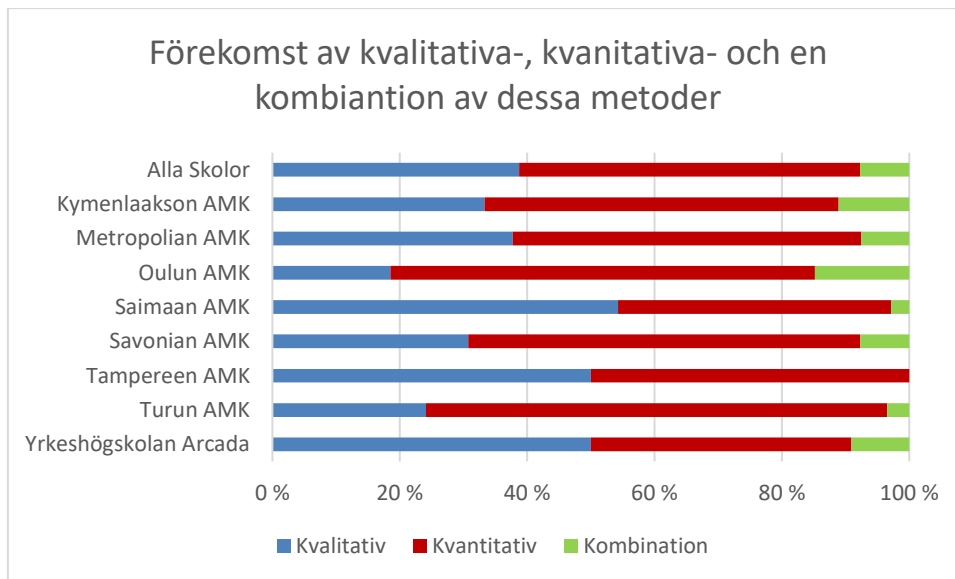
Materialet i en undersökning skall systematiskt samlas in, behandlas och presenteras. För att andra människor skall kunna granska och förstå undersökarens tankegång bör undersökningens process framkomma i arbetet. Exempelvis arbetets utgångspunkt, hypotes och

metodval skall tydligt och öppet komma fram. Ingen forskningsprocess är perfekt, men vissa metoder passar ändå bättre in på olika former av undersökningar. (Jacobsen, 2007, pp. 9-14)

I denna studie har endast sekundärdata använts i form av abstrakten skrivna av studenter vid yrkeshögskolor i Finland. Eftersom skribenterna självmant publicerat sina arbeten är de medvetna om att de finns till allmänt påseende. All data som har tillhandahållits har noggrant samt samvetsgrant samlats ihop och analyserats. Statistiken som producerats på basis av dessa arbeten har utsatts för stickprov som alla blivit godkända. Vid insamlandet av data sparades arbetenas namn, dock inte skribenternas namn. Namnen på arbetena kommer heller inte publiceras i den slutgiltiga studien. Efter att detta examensarbete blivit godkänt kommer dokumenten innehållande arbetenas namn raderas.

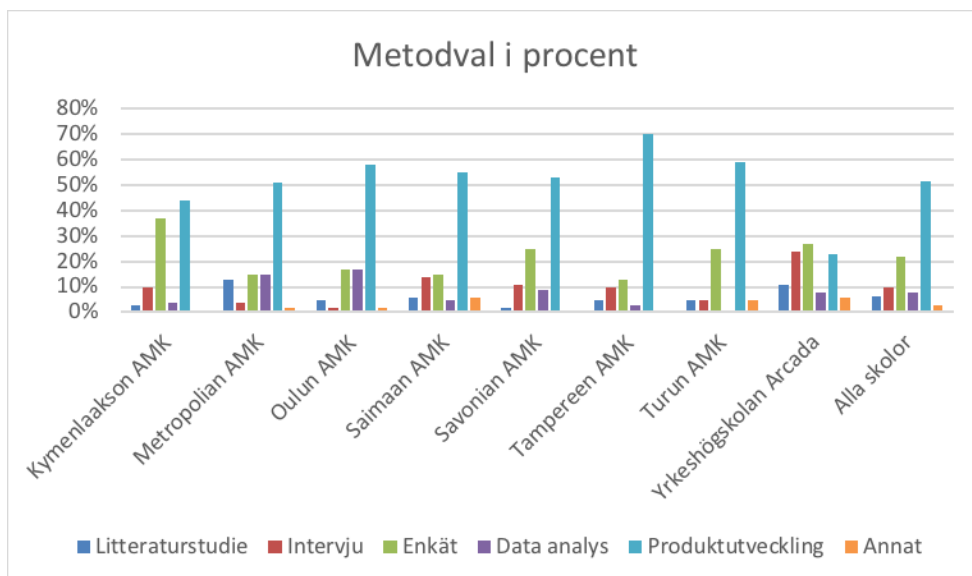
6. RESULTAT

Undersökningen lyckades i avseendet att alla tre forskningsfrågor blev besvarade. På den första forskningsfrågan ”Vilka metoder föredrar Finlands förstavårdsstudenter att använda sig av i skrivandet av sina examensarbeten?” är svaret att flest kvantitativa arbeten skrivs. Medeltalet för samtliga skolor är att av de arbeten som kunde kategoriseras på detta sätt skrivs 53,5% (n = 152) med någon form av kvantitativ metod, 38,7% (n = 110) med kvalitativ metod och 7,7% (n = 22) med en kombination av dessa. (se fig. 1) Arbetets hypotes om att flest arbeten är gjorda med någon form av kvantitativ metod håller såvida streck.

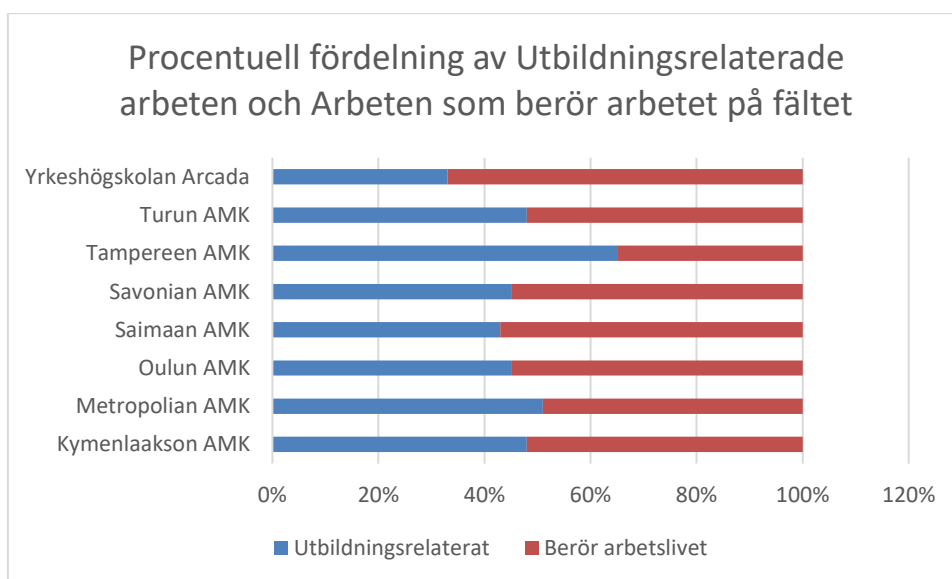
Figur 1. Förekomst av kvalitativa, kvantitativa och en kombination av dessa metoder

Vidare visade undersökningen att 51% (n = 304) av alla arbeten skrivna använder sig av någon form av produktutvecklings metod. Tampereen AMK är i spetsen för denna statistik, eftersom hela 70% (n = 28) av skribenternas arbeten är gjorda med någon typ av produktutvecklings metod. Den näst-vanligaste metoden som använts är enkätundersökningar 22,1% (n = 132) och på tredje plats kommer intervjuer 10,6% (n = 63). Till de mer sällan använda metoderna hör dataanalys 8,6% (n = 51) och litteraturstudier 7,2% (n = 43). 3,2% (n = 19) av alla arbetens metodval faller under kategorin annat. I praktiken var dessa undersökningar ofta gjorda med någon form av observations metod. Från ett fåtal av examensarbetenas abstrakt framkom inte metodval och dessa arbeten har även klassats under denna kategori. (se fig. 2) På grund av att vissa skribenter använt sig av fler än en metod blir det totala procenttalet mer än 100%.

Figur 2. Metodval i procent.

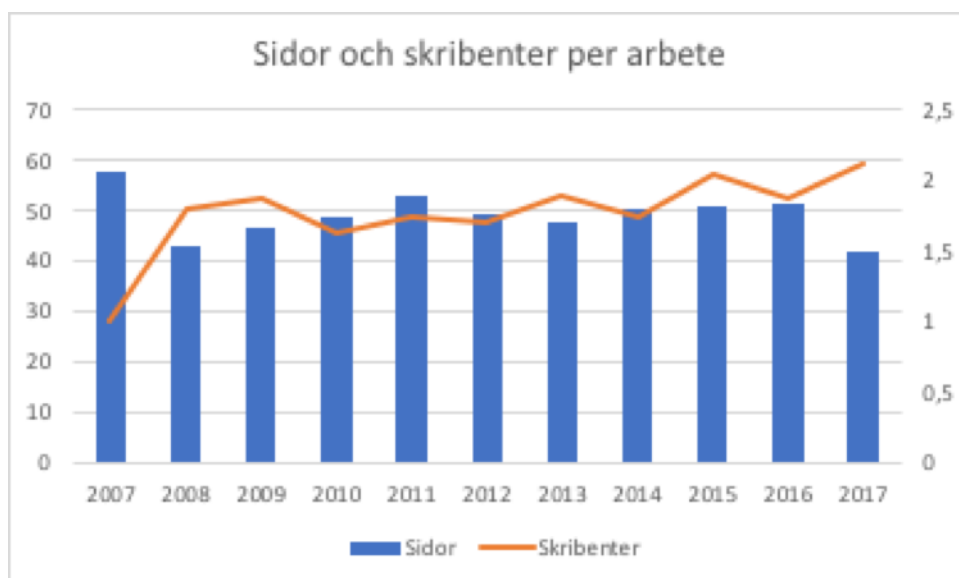
Den andra forskningsfrågan: ”Var ligger arbetenas fokus, på utbildningen eller på arbetet på fältet?” fick till svar att 53% (n = 316) av arbetena berör arbetet på fältet och 47% (n = 280) av arbetena berör utbildning. De flesta av arbetena tangerade ändå båda aspekterna till en viss del. (se fig. 3)

Figur 3. Procentuell fördelning av Utbildningsrelaterade arbeten och Arbeten som berör arbetet på fältet.

På den sista och mångfasetterade forskningsfrågan ”Finns det skillnader skolor eller årtal emellan gällande metodval, sidantal eller antal skribenter per arbete?” är det korta svaret ja. När skolor deltar i olika projekt kan till och med hela årskurser vara engagerade i dessa, vilket leder till att statistiken förändras markant. Exempelvis skrev 21 studenter ett

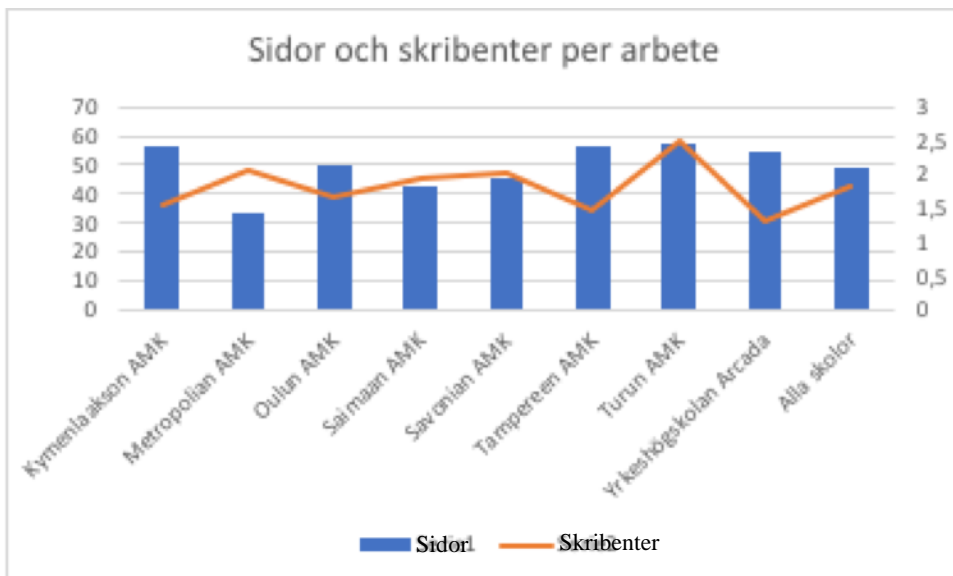
examensarbete på 73 sidor vid Metropolian AMK år 2015. Detta arbete har inte tagits i beaktande vid skapandet av statistiken för detta arbete, eftersom det är en så pass märkbar engångs avvikelse. Överlag kan man också se andra trender, som exempelvis att skribenterna blivit fler per arbete under de senaste tio åren. (se fig. 4)

Figur 4 Sidor och skribenter per arbete- årliga trender.

Metodvalen är till största del liknande skolor emellan. Produktutvecklings metoder är överlägset populärast, förutom i Arcada där valet av metod är mer jämnt fördelat. (se fig. 2) Skillnaden mellan användningen av kvalitativa och kvantitativa metoder varierar något. Procentuellt skrivs flest kvantitativa arbeten i Turun AMK där hela 72% (n = 22) av arbetena, som kunde kategoriseras på detta sätt, använder sig av någon form av kvantitativ metod. Procentuellt sett skrivs flest kvalitativa arbeten vid Yrkeshögskolan Arcada 50% (n = 33) samt Tampereen AMK 50% (n = 6). Flest arbeten med en kombination av kvalitativa och kvantitativa undersökningsmetoder skrivs vid Oulun AMK 14,8% (n = 4). (se fig. 1)

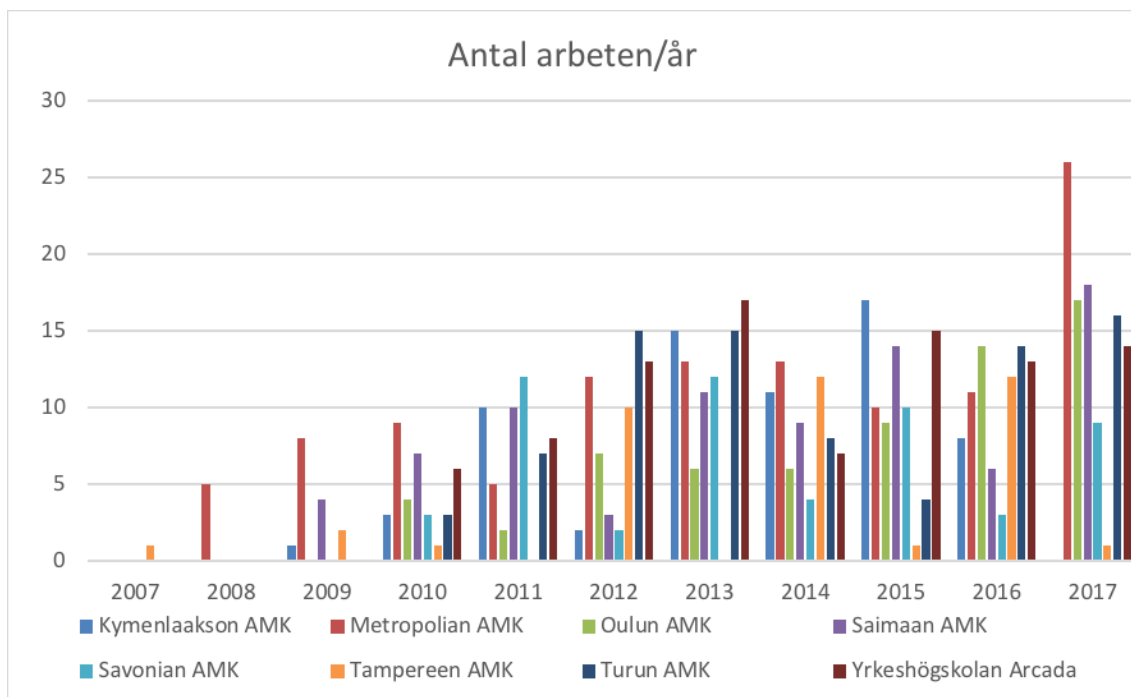
Sidantalerna per skribent varierar även en del. Vid Yrkeshögskolan Arcada skriver man längst arbeten med ett medeltal på ca 42 sidor skrivna per skribent medan studenter vid Metropolian AMK: skriver ca 16 sidor per skribent. (se fig. 5)

Figur 5. Sidor och skribenter per arbete- skillnader skolor emellan.

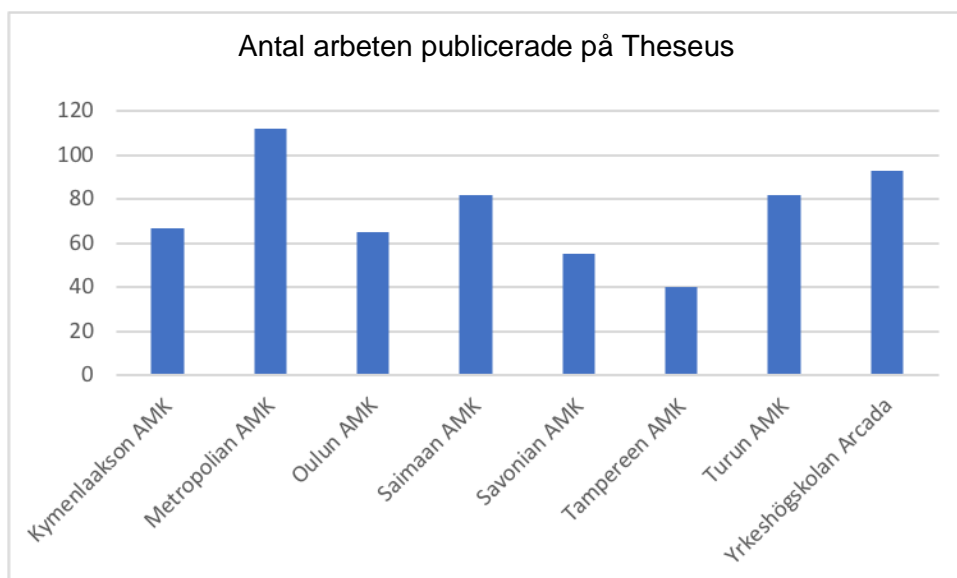
Sidantalen skrivna per student har förövrigt hållit sig på en stabil nivå förutom 2017 då medeltalet föll till ca 20 sidor skrivna per skribent, jämförelsevis med 30 sidor året innan (se fig. 4)

Själva antalet arbeten har stigit markant sedan de började lämnas in på Theseus 2007. År 2007 lämnades endast ett arbete in från yrkeshögskolan i Tammerfors och efter det steg siffrorna stadigt för att kulminera år 2017 i hela 101 arbeten inlämnade. År 2014 skedde en liten dip i statistiken, men sedan dess har mängden arbeten återupptagit sin stigande trend. (se fig. 6)

Figur 6 Antal arbeten uppladdade till Theseus per år.

Metropolitan AMK producerar tydligt flest arbeten och utgjorde 18,8% (n = 112) av 596 arbeten, som användes i denna undersökning. Tampereen AMK tar jumboplatsen och utgjorde endast 6,7% (n = 40) av de inlämnade arbetena mellan åren 2007 och 2017. (se fig. 7)

Figur 7. Antal arbeten publicerade på Theseus per skola.

Ett typiskt examensarbete för en finsk förstavårdsstudent är på basis av denna undersökning ett produktutvecklingsarbete, som berör arbetslivet med 27 sidor skrivna per skribent vid Metropolian AMK.

7. DISKUSSION

Syftet med detta arbete är att få en överblick över förstavårdstudenters examensarbeten, genom att analysera abstrakten för dessa arbeten och föra statistik över metodval, fokus, sidantal m.m. Resultatet för undersökningen föll i linje med arbetets hypotes gällande förhållandet mellan kvalitativa och kvantitativa arbeten skrivna. Samtliga forskningsfrågor blev besvarade och märkbara skillnader skolor emellan uppdagades angående hur många sidor som skrivs per skribent.

7.1 Resultat diskussion

På basen av Cooper et. al.s, McManamny, et al.s samt Choo et al.s forskning var hypotesen för denna undersökning att fler studenter använder sig av någon form av kvantitativ metod istället för någon form av kvalitativ metod i skrivandet av sina examensarbeten, vilket visade sig stämma. (Cooper, et al., 2010; Choo, et al., 2015; McManamny, et al., 2015) Eftersom Jacobsen menar att arbeten gjorda med någon form av kvantitativ metod kräver att skribenten har mycket förhandsinformation gällande ämnet kan det spekuleras att studenterna skriver om ämnen som redan är bekanta för dem sedan tidigare. Enligt Jacobsen är den optimala undersökningen gjord med en blandning av kvalitativa samt kvantitativa metoder, vilket endast förekommer i 7,7% (n = 22) av förstavårdsstudenternas arbeten. (Jacobsen, 2007) Detta kan bero på att examensarbetena är skrivna på Bachelornivå och studenterna inte har resurserna för att skapa så pass omfattande arbeten som undersökningar som använder sig av bägge metoder ofta är. Enligt Arcadas riktlinjer skall ett examensarbete vara ett individuellt arbete även om det skrivs i grupp (Arcadas kommunikationsenhet, 2019). Trenden att antalet skribenter per arbete blir allt fler kan medföra vissa utmaningar för att detta krav skall uppfyllas.

7.2 Metoddiskussion

Metodvalet: kvantitativ, retrospektiv studie, passade ypperligt för denna studie, eftersom man med denna metod kunde analysera det stora antalet arbeten. Med hjälp av denna metod lyckades man även svara på arbetets frågeställning.

Till detta arbetets utmaningar hörde att endast abstrakten har tagits i beaktande vid analyserande av examensarbetena, vilket kan leda till att vissa av arbetena blivit bristfälligt kategoriserade på grund av att alla studenter inte skrivit ut sina metodval lika tydligt. Arcadas riktlinjer för hur ett abstrakt skall skrivas uppfylldes varierande arbeten emellan.

Kategoriseringarna är gjorda på basis av en individs tolkningar och resultaten kunde därför se något annorlunda ut ifall en annan person analyserat dem. Exempelvis fanns det flera arbeten som både berörde arbetslivet och utbildning. Dessa arbeten kategoriserades genom en tolkning av arbetenas sammanfattning beroende på var arbetets tyngdpunkt tycktes ligga.

De studenter som använt sig av en produktutvecklings metod har för att skapa sin produkt ofta använt sig av flera olika metoder så som intervjuer av professionella och enkätundersökningar för att få feedback på sin produkt. Detta betyder att de ofta använt sig av en kombination av kvalitativa samt kvantitativa metoder. Dessa metoder har ändå valts att inte räknas med i denna undersökning, eftersom det skulle ge en förvrängd bild av var arbetenas fokus ligger. Dock kan detta faktum tas i beaktande när man reflekterar över att Jacobsen anser den optimala undersökningen vara en kombination av så väl kvantitativa som kvalitativa metoder (Jacobsen, 2007).

Att bedöma arbetsbördan på basis av sidantalet kan vara rätt missvisande eftersom majoriteten av studenterna utvecklat produkter så som studiematerial, PowerPoint-presentationer och inskolningstillfällen. Själva arbetsbördan har i dessa fall varit skapande av produkten och examensarbetet har ofta fungerat som en slags rapport. Klyftorna mellan sidor skrivna per skribent är ändå så pass tydliga att de kan ge någon slags riktlinje för hur

mycket energi en student sätter på ett arbete i olika skolor. Resultaten från detta examensarbete kan utnyttjas för att reflektera över dessa skillnader samt påbörja en diskussion gällande dessa.

7.3 Reliabilitet och validitet

För att ett arbetes resultat ska ha vetenskapligt värde bör studien vara gjord på ett korrekt sätt. Reliabilitet och validitet är två mått man kan använda sig av för att se hur pålitligt en studies resultat är.

Med reliabilitet menas hur pålitligt och användbart ett mätinstrument och dess måttenhet är (Ejvegård, 1993, pp. 67-72). I detta arbete har retrospektiv analys av data använts som mätinstrument och antal arbeten som måttenhet. Abstrakten till arbetena har analyserats av en person och statistiken har manuellt förts in i Excel tabeller, vilket medför att mänskliga misstag kan ha påverkat resultaten till en viss del. Efter att samtliga arbeten analyserats gjordes stickprov för att se om examensarbetena var korrekt kategoriserade. Samtliga arbeten kategoriserades på samma sätt de gjorts under den primära undersökningen. Detta påvisar att arbetet har en hög reliabilitet.

Med validitet menas att man mäter det man har planerat att mäta (Ejvegård, 1993, pp. 67-72). Det här arbetet skulle mäta förekomsten av arbeten gjorda med specifika metoder, vilket det också gjorde. Därav är arbetets validitet hög.

7.4 Fortsatt forskning och förslag för Arcadas framtid

Som fortsatt forskning skulle man kunna besvara frågan: varför ser statistiken ut som den gör? Vad är till exempel de bakomliggande skälen till att vissa skolor skriver längre arbeten än andra? Har det något att göra med skolans storlek? Handlar det om handledarens personliga preferens eller något helt annat?

Man kunde även undersöka om det finns skillnader studielinjer emellan till exempel vid Yrkeshögskolan Arcada. Finns det skillnader mellan arbeten skrivna av förstavårdsstudenter och sjukskötarstudenter? Man kunde till och med göra en jämförelse mellan ergoterapeutstudenter och företagsekonomistudenter.

Man kunde också noggrannare undersöka vilka ämnen det skrivits om inom akutvården. Dels för att få reda på vad det skrivits om, men ännu viktigare vad det inte skrivits om. På det sättet kunde man hitta nya undersökningsområden, som ännu inte behandlats.

Arcada kunde i framtiden uppmuntra sina studenter att skriva sina examensarbeten gällande dessa ämnen. Arcada kunde även fortsätta ha en öppen dialog med sina studenter gällande hur mycket tid och resurser som en student förväntas lägga på sitt examensarbete. Det kunde även gagna studenterna ifall Arcada reflekterade över hur yrkeshögskolan placerar sig t.ex. när det handlar om sidantal skrivna per student i jämförelse med de andra yrkeshögskolorna och möjligen öppnade en dialog gällande detta med de andra yrkeshögskolorna i Finland.

8. KONKLUSIONER

Syftet med detta arbete var att göra en kartläggning över förstavårdsstudenters examensarbeten i Finland. Målet var att få en förståelse för förstavårdsstudenters examensarbeten och genom detta möjligen skapa förståelse för själva disciplinen. Tanken var att genom att genomföra en kvantitativ, retrospektiv studie och med andra ord analysera abstrakten till samtliga arbeten, som fanns till påseende på databasen Theseus mellan åren 2007 och 2017, få en inblick i hurdana arbeten förstavårdsstudenterna skriver. En liknande studie gällande förstavårdsstudenters examensarbeten har inte gjorts tidigare och därför är denna studie av vikt. Resultaten ger en överblick över var arbetenas fokus ligger, vilka metoder som prefereras samt skillnader och likheter skolor samt årtal emellan. Studien lyckades såvida i sin strävan efter att skapa en kartläggning över förstavårdsstudenters examensarbeten.

LITTERATURFÖRTECKNING

Arcada, 2014. *GOD VETENSKAPLIG PRAXIS I STUDIER VID ARCADA*, Helsingfors: www.arcada.fi.

Arcadas kommunikationsenhet, 2019. *Examensarbete*, u.o.: Yrkehögskolan Arcada.

Carlsson, B., 1984. *Grundläggande forskningsmetodik för vårdvetenskap och beteendevetenskap*. Stockholm: Almqvist & Wiksell Förlag AB.

Choo, E. K. o.a., 2015. Qualitative research in emergency care part 1: research principals and common applications. *Acad Emerg Med.*, 18 Augusti, p. 13.

Cooper, S., Porter, J. & Endacott, R., 2010. Mixed methods research: a design for emergency care research?. *Emergency Medicine ournal*, 15 8, pp. 682-685.

Cooper, S., R, E. & Chapman, Y., 2009. Qualitative research: specific designs for qualitativeresearch in emergency care?. *BMJ*, 8 Mars, p. 4.

Ejvegård, R., 1993. *Vetenskaplig metod. 2:a upplagan* red. Lund: Studentlitteratur.

European Commission, 2005. *Descriptors defining levels in the European Qualifications Framework (EQF)*, Bergen: u.n.

Jacobsen, D. I., 2007. *Förståelse, beskrivning och förklaring- Introduktion till samhällsvetenskaplig metod för hälsovård och socialt arbete*. 1:3 red. Lund: Studentlitteratur AB.

McManamny, T., Sheen, J., Boyd, L. & Jennings, P. A., 2015. Mixed Methods and Its Application in Prehospital Research: A Systematic Review. *Journal of Mixed Methods Research*, pp. 214-231.

Statsrådet, 2014. *Statsrådets förordning om yrkehögskolor*, Helsingfors: Finlex.

Yrkeshögskolan Arcada AB:s styrelse, 2017. *Examensstadga*, u.o.: Yrkeshögskolan Arcada.

